

На основу члана 54. став 2. Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о утврђивању Општег плана за одбрану од поплава

"Службени гласник РС", број 70 од 8. августа 2025.

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Општи план за одбрану од поплава, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2

Мере које се морају предузети превентивно и у периоду наилаaska великих вода (спољних и унутрашњих) и нагомилавања леда на водотоку, начин институционалног организовања одбране од поплава, дужности, одговорности и овлашћења руководиоца одбране, институција и других лица надлежних за одбрану од поплава, начин осматрања и евидентирања података, садржај и начин достављања хидролошких и метеоролошких података и прогноза, обавештења и други подаци утврђени су општим планом из члана 1. ове уредбе.

Члан 3.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а важи шест година од дана ступања на снагу.

05 број 110-8770/2025

У Београду, 7. августа 2025. године

Влада

Председник,

проф. др **Ђуро Мацут**, с.р.

ОПШТИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

1. Уводне одредбе

Одбрана од поплава, услед наилаaska великих вода (спољних и унутрашњих) и нагомилања леда, организује се и спроводи на водним подручјима Републике Србије, у складу са Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон), Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18), Законом о потврђивању Конвенције између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Румуније о експлоатацији и одржавању хидроенергетских и пловидбених система „Ђердап I” и „Ђердап II”, са прилозима („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 7/98), Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС”, број 3/17 – у даљем тексту: Стратегија), међудржавним споразумима о билатералној сарадњи, Општим планом за одбрану од поплава (у даљем тексту: општи план), годишњим оперативним планом за одбрану од поплава за воде I реда и унутрашње воде (у даљем тексту: републички оперативни план) и годишњим оперативним плановима за одбрану од поплава за воде II реда (у даљем тексту: локални оперативни планови).

Ради заштите подручја угрожених поплавама (у даљем тексту: поплавна подручја) доноси се општи план за воде I и II реда и за унутрашње воде.

2. Територијална организација одбране од поплава

Организација и спровођење одбране од поплава одређени су у републичком оперативном плану и остварују се на водним подручјима, водним јединицама, секторима и деоницама, мелиорационим подручјима и хидромелиорационим системима у циљу заштите штићених поплавних подручја.

Поплавно подручје може бити штићено (са изграђеним системом заштите од поплава) и нештићено (без изграђеног система заштите од поплава).

Степен заштите штићених поплавних подручја утврђује се на основу угрожености становништва, материјалних добара и инфраструктуре, а у складу са Стратегијом. Зависно од изграђености заштитних система,

одређује се заштитни статус: затворена касета, отворена касета, условно затворена касета и регулационо подручје.

Водне јединице су основне територијалне јединице за обављање оперативних послова у управљању водама, а нарочито у одржавању водних објеката и спровођењу одбрана од поплава.

Сектори обухватају деонице одбране и у оквиру њих остварује се оперативна организација и спровођење одбране од поплава на штићеним поплавним подручјима.

Деонице чине одбранбене линије – системи заштитних и регулационих водних објеката и бране са акумулацијама, којима се од поплава штите штићена поплавна подручја и на којима се остварује оперативна организација и спровођење одбране од поплава.

Хидромелиорационе системе чине водотоци и водни објекти којима се регулише водни режим у циљу заштите од штетног дејства унутрашњих вода – одводњавање.

На хидромелиорационим системима се оперативно организује и спроводи одбрана од поплава од унутрашњих вода.

3. Организовање одбране од поплава

Одбрану од поплава на водама I реда и на системима за одводњавање у јавној својини организује Јавно водопривредно предузеће, на територији Републике Србије, осим територије АП Војводине и Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“, Нови Сад, на територији АП Војводине, у складу са Законом о водама, општим планом и републичким оперативним планом, и спроводи уз ангажовање Републичког хидрометеоролошког завода (у даљем тексту: Завод) и предузећа којима је поверено одржавање заштитних система (у даљем тексту: територијално надлежно предузеће).

Јавно водопривредно предузеће, „Србијаводе“, Београд и Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“, Нови Сад, (у даљем тексту: јавно водопривредно предузеће) у току одбране од поплава, може да ангажује друге субјекте одређене републичким оперативним планом, и то:

1) правна лица којима се налогом поверава хитно извршење мера, интервенција и хитних радова на критичним локацијама и деоницама (у даљем тексту специјализовано правно лице);

2) правна лица којима се налогом поверава хитно извршење теренских истражних радова, хидролошко-хидрауличких анализа поплавних таласа, анализа оштећења заштитних водних објеката и прорачуна за оцену стања заштитних система и израду предлога хитних решења и радова за отклањање штетних последица поплавног таласа (у даљем тексту: правно лице задужено за хитне истражне радове и анализе).

Одбрану од поплава на водама II реда организује и спроводи јединица локалне самоуправе на својој територији, у складу Законом о водама, са општим планом, републичким оперативним планом, локалним оперативним планом и прописима којима се уређује заштита и спасавање и ванредне ситуације.

Правно и физичко лице чија је имовина и инфраструктура угрожена поплавама одговорно је за спровођење мера одбране од поплава у циљу заштите угрожене имовине.

4. Превентивне мере, активности, радови и извештавање о стању и спремности за одбрану од поплава

а) Превентивне мере, активности и радови

Ван периода одбране од поплаве, спровode се превентивне мере и радови у циљу припреме за спровођење одбране од поплава, као и мере, активности и радови за унапређење заштите од поплава.

Министарство надлежно за послове водопривреде (у даљем тексту: Министарство) је дужно да:

1) припреми:

(1) општи план,

(2) план управљања ризицима од поплава за територију Републике Србије,

(3) годишњи програм управљања водама;

2) донесе републички оперативни план за наредну годину до 31. децембра текуће године;

3) преиспита, а по потреби ажурира прелиминарну процену ризика од поплава за територију Републике Србије по истеку шест година од дана њене израде;

4) координира активности на унапређењу водне делатности уређења водотока и заштите од штетног дејства вода на јединственом водном простору Републике Србије, ради обезбеђења интегралног управљања одбраном од поплава;

5) врши инспекцијски надзор над спровођењем одредаба Закона о водама и подзаконских аката донетих на основу тог закона које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода на територији Републике Србије, осим територије аутономне покрајине;

6) организује извршавање обавеза везаних за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода из међудржавних споразума о билатералној сарадњи.

Надлежни орган аутономне покрајине је дужан да:

1) предложи доношење плана управљања ризицима од поплава за водна подручја на територији аутономне покрајине;

2) донесе годишњи програм управљања водама;

3) координира са Министарством активности на унапређењу водне делатности уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, ради обезбеђења интегралног управљања одбраном од поплава;

4) врши инспекцијски надзор над спровођењем одредаба Закона о водама и подзаконских аката донетих на основу тог закона које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода на територији аутономне покрајине.

Јавно водопривредно предузеће је дужно да:

1) донесе годишњи програм пословања у законом утврђеном року;

2) реализује радове из годишњег програма пословања на уређењу водотока и заштити од штетног дејства вода, као и остале радове од значаја за ову водну делатност, у обиму расположивих средстава из годишњег програма управљања водама, по дефинисаним приоритетима;

3) до 15. октобра текуће године припреми ажурне податке за доношење републичког оперативног плана за наредну годину;

4) успостави и редовно иновира регистре водних објеката за уређење водотока, водних објеката за заштиту од поплава, ерозије и бујица, водних објеката за одводњавање и водних објеката за мониторинг којима управљају;

5) изradi и годишње новелира елаборате за редовно одржавање водних објеката;

6) изradi и редовно иновира:

(1) документацију за одбрану од поплава са техничким упутствима за рад у току одбране од поплава,

(2) базу података о водним објектима за уређење водотока, водним објектима за заштиту од поплава, ерозије и бујица и водним објектима за одводњавање, за потребе њиховог редовног инвестиционог одржавања;

7) организује вођење базе података за ажурирање прелиминарне процене ризика од поплава;

8) изradi карте угрожености и карте ризика од поплава за поплавна подручја на којима постоје или се могу јавити значајни ризици од поплава;

9) припреми планове управљања ризицима од поплава за водна подручја или делове водних подручја из своје надлежности;

10) извршава послове и задатке везане за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода из међудржавних споразума о билатералној сарадњи, поверене од стране Министарства;

11) обезбеди потребну опремљеност људства, попуну магацина алатом, опремом и материјалом за одбрану од поплава;

12) изradi извештај о стању заштитних водних објеката, водних објеката за одводњавање и припадајуће опреме са предлогом потребних радова на одржавању њихове функционалности и извештај о стању расположивог алата, опреме и материјала за одбрану од поплава са предлогом потребне допуне, на основу извештаја одговорних лица;

13) организује вежбе /симулације одбране од поплава на одабраном локалитету, најмање једном годишње;

14) надлежном органу јединице локалне самоуправе пружи потребна упутства и разјашњења у вези израде локалног оперативног плана и стави на увид расположиве информације, податке и техничку документацију у вези уређења водотока и заштите од штетног дејства вода који се односе на територију јединице локалне самоуправе, као и расположиву документацију у вези управљања ризицима од поплава, и то: резултате прелиминарне процене ризика од поплава, карте угрожености и карте ризика од поплава и план управљања ризицима од поплава.

Специјализовано правно лице, у смислу овог плана, је правно лице које се стара о регулисању водотока уз употребу специјалне опреме, пловних објеката и механизације која служи и за послове спровођења одбране од поплава од великих вода и нагомилавања леда као и за радове који се врше са воде.

Специјализовано правно лице је дужно да обезбеди потпуну приправност расположиве механизације, опреме и материјала и алата за извршење мера, интервенција и хитних радова на критичним локацијама и деоницама.

Завод је дужан да:

- 1) доставља хидролошке и метеоролошке податке и прогнозе свакодневно, а оријентационе изгледе времена и хидролошке ситуације почетком месеца са корекцијом средином месеца Министарству, јавним водопривредним предузећима, Оперативном центру сектора за ванредне ситуације, органу државне управе надлежном за ванредне ситуације и надлежној управи Министарства одбране;
- 2) до 15. октобра текуће године припреми ажурне податке за доношење републичког оперативног плана за наредну годину;
- 3) на захтев надлежног органа јединице локалне самоуправе достави све расположиве податке за потребе израде локалног оперативног плана;
- 4) усавршава хидрометеоролошки прогностички систем, као и систем за прогнозу леда;
- 5) шири мрежу аутоматских хидролошких и метеоролошких станица са доставом података у реалном времену;
- 6) на захтев јавног водопривредног предузећа достави све расположиве податке за потребе извршења превентивних мера, радова и активности у циљу одбране од поплава.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе је дужан да:

- 1) од надлежног јавног водопривредног предузећа прибави информације, податке и документацију у вези уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, као и документацију у вези управљања ризицима од поплава која се односи на територију јединице локалне самоуправе и да их угради у локални оперативни план;
- 2) донесе локални оперативни план у складу са Законом о водама и републичким оперативним планом који садржи превентивни и оперативни део. Превентивни део локалног оперативног плана нарочито садржи: организацију одбране од поплава и евидентирање поплавних догађаја за потребе израде прелиминарне процене ризика од поплава, годишњи извештај о стању и функционалности заштитних водних објеката са предлогом мера и приоритетним радовима, преглед расположиве механизације, преглед опреме и материјала за одбрану од поплава, извештај о реализованим мерама и радовима у претходној години и евиденцију појава и радова који могу да утичу на промену стања ерозије и бујица. Оперативни део локалног оперативног плана нарочито садржи: извод из оперативног плана за воде I реда на територији јединице локалне самоуправе, нештићена поплавна подручја и штићена поплавна подручја са заштитним водним објектима, угроженим објектима и утврђеним критеријумима за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава, правна лица која учествују у одбрани од поплава и њихове дужности, имена руководиоца и осталих субјеката са контакт подацима и графички прилог територије јединице локалне самоуправе са хидрографијом и учртаним заштитним водним објектима;
- 3) донесе годишњи програм мера и радова на смањењу ризика од поплава који обухвата: одржавање и санацију заштитних водних објеката на водама II реда, одржавање водотокова из локалног оперативног плана, радове на реконструкцији постојећих и изградњи нових заштитних објеката на водама II реда и објеката за одводњавање и расположива финансијска средства за те намене.

б) Извештавање о стању и спремности за одбрану од поплава

Секторски руководиоца са деоничним руководиоцима, односно руководиоца хидромелиорационог система дужан је да два пута годишње ван периода одбране од поплава изврши преглед водних објеката у оквиру свог сектора, односно хидромелиорационог система, и да о њиховом стању поднесе писани извештај помоћнику руководиоца на водном, односно мелиорационом подручју, најкасније до 15. септембра текуће године.

Помоћници руководиоца на водном, односно мелиорационом подручју дужни су да најмање једном годишње, заједно са секторским и деоничним руководиоцима, односно руководиоцима хидромелиорационих система изврше преглед стања заштитних система, преглед техничке опремљености територијално надлежног предузећа (стање механизације, опреме, алата и материјала за одбрану од поплава, преглед стања објеката за смештај истих). Писани извештај о стању заштитних система и спремности за одбрану од поплава доставља се руководиоцу на водном, односно мелиорационом подручју најкасније до 1. октобра текуће године.

Помоћник руководиоца на водном подручју, односно мелиорационом подручју и помоћник за ангажовање специјализованих предузећа, дужан је да најмање једном годишње, заједно са помоћницима руководиоца на водном, односно мелиорационом подручју, секторским и деоничним руководиоцима, односно руководиоцима хидромелиорационих система изврши преглед техничке опремљености територијално надлежних и специјализованих равних лица. Писани извештај о стању техничке опремљености, доставља се руководиоцу на водном, односно мелиорационом подручју и главном руководиоцу одбране, најкасније до 1. октобра текуће године. Извештај садржи и информацију о утрошеним средствима, план и динамику попуне.

Извештаји руководилица (из територијално надлежног предузећа и из јавног водопривредног предузећа) обавезно садрже и предлог потребних радова и мера за постизање функционалности заштитних система, као и предлоге за постизање потребне техничке опремљености.

Руководилац на водном, односно мелиорационом подручју дужан је да, на основу писаних извештаја својих помоћника, поднесе главном руководиоцу писани извештај о стању заштитних система и стању техничке опремљености, најкасније до 15. октобра текуће године. Извештај садржи и предлог потребних радова на одржавању функционалности заштитних система, редослед приоритета, као и предлог за унапређење техничке опремљености, за постизање потребне спремности за одбрану од поплава.

Главни руководилац одбране је дужан да, на основу достављених писаних извештаја руководиоца на водном подручју и руководиоца на мелиорационом подручју, сачини годишњи извештај о стању заштитних система, предлог потребних радова на одржавању и унапређењу функционалности заштитних система и техничке опремљености, са редоследом приоритета, њихове реализације за годишњи програм пословања јавног водопривредног предузећа за наредну годину.

Ови извештаји се достављају главном координатору и координатору најкасније до 31. октобра текуће године.

Главни руководилац, на предлог руководиоца на водном, односно мелиорационом подручју, може захтевати израду ванредног извештаја о стању заштитних система и опреме.

5. Координација и руковођење одбраном од поплава

а) Координација одбране од поплава

За координацију одбране од поплава на јединственом водном простору Републике Србије задужен је главни координатор одбране од поплава (у даљем тексту: главни координатор). Руководилац органа управе у саставу Министарства је главни координатор по положају. Главни координатор има помоћнике.

За координацију одбране од поплава за територију аутономне покрајине задужен је координатор одбране од поплава (у даљем тексту: координатор). Руководилац органа управе аутономне покрајине надлежног за послове водопривреде је координатор по положају. Координатор има помоћника.

За координацију одбране од поплава за територију јединице локалне самоуправе задужено је лице одређено локалним оперативним планом.

б) Руковођење одбраном од поплава

Одбраном од поплава на водама I реда и системима за одводњавање у јавној својини услед наиласка великих вода и повишених водостаја услед нагомилавања леда, на основу овлашћења утврђених овим планом, руководе лица која су именована у републичком оперативном плану:

1) на водним подручјима на територији за коју је основано јавно водопривредно предузеће одбраном од поплава руководи главни руководилац одбране од поплава (у даљем тексту: главни руководилац). Директор јавног водопривредног предузећа је главни руководилац по положају, који има заменике, и то: заменика за одбрану од поплава од спољних вода и заменика за одбрану од поплава од унутрашњих вода;

2) на водном подручју, одбраном руководи руководилац одбране од поплава на водном подручју (у даљем тексту: руководилац на водном подручју), који има заменике и помоћнике. Руководилац на водном подручју је лице из реда запослених у јавном водопривредном предузећу;

3) на сектору, одбраном руководи секторски руководилац одбране од поплава (у даљем тексту: секторски руководилац), који има заменике. Секторски руководилац је лице из реда запослених у територијално надлежном предузећу;

4) на деоницама, одбраном руководи деонични руководилац одбране од поплава (у даљем тексту: деонични руководилац), који има заменике. Деонични руководилац је лице из реда запослених у територијално надлежном предузећу.

Одбраном од поплава од унутрашњих вода, на системима за одводњавање у јавној својини, руководе:

1) на мелиорационом подручју одбраном руководи руководилац одбране од поплава на мелиорационом подручју (у даљем тексту: руководилац на мелиорационом подручју), који има заменика и помоћнике. Руководилац на мелиорационом подручју је лице из реда запослених у јавном водопривредном предузећу;

2) на хидромелиорационом систему за одводњавање у јавној својини одбраном руководи руководилац хидромелиорационог система који има заменика. Руководилац хидромелиорационог система је лице из реда запослених у територијално надлежном предузећу.

Одбраном од поплава на водама II реда руководи лице одређено локалним оперативним планом, у складу са општим планом. Заштитом и спасавањем руководи штаб за ванредне ситуације у складу са прописима којима се уређује заштита и спасавање и ванредне ситуације.

Заменици руководиоца одбране од поплава, замењују руководиоце у случају њихове одсутности, спречености и при вишесменском раду током спровођења одбране од поплава, као и по налогу руководиоца, са свим овлашћењима, дужностима и одговорностима руководиоца.

6. Фазе одбране од поплава и ванредна ситуација

а) Критеријуми за проглашење одбране од спољних и унутрашњих вода и нагомилавања леда

Одбрана од поплава, услед наилаaska великих вода (спољних и унутрашњих) и услед нагомилавања леда, организује се и спроводи, у зависности од степена опасности, према следећим фазама: редовна и ванредна одбрана од поплава.

Редовна одбрана од поплава од спољних вода на водама I реда проглашава се на речној деоници када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво редовне одбране утврђен у критеријумима за увођење мера одбране од поплава из републичког оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни водни објекти угрожени услед дуготрајно високих водостаја.

Ванредна одбрана од поплава од спољних вода на водама I реда проглашава се на речној деоници када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво ванредне одбране утврђен у критеријумима за увођење мера одбране од поплава из републичког оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни водни објекти угрожени услед дуготрајно високих водостаја.

На водама I реда бујичног карактера, када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво редовне одбране утврђен у критеријумима за увођење мера одбране од поплава из републичког оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни водни објекти угрожени, проглашава се ванредна одбрана од поплава од спољних вода.

Одбрана од поплава услед нагомилавања леда проглашава се уколико се услед стварања, покретања и нагомилавања леда на водотоку угрожени водни и инфраструктурни објекти на водотоку и приобаље. Фазе одбране од леда (редовна, ванредна) утврђене су у републичком оперативном плану по водотоковима, у зависности од процента покривености водене површине, услова покретања и нагомилавања леда.

Оперативно спровођење одбране од поплава услед нагомилавања леда се врши ангажовањем ледоломаца, минирањем или на други одговарајући начин са циљем да се обезбеди континуитет проноса леда дуж водотока, спречи стварање баријера и нагомилавања леда у водотоку и заштите водних објеката. Одбрана од поплава услед нагомилавања леда врши се и на заштитним водним објектима за одбрану од поплава.

Одбрана од поплава (редовна и ванредна) од унутрашњих вода проглашава се на хидромелиорационом систему за одводњавање у јавној својини у зависности од остварених услова по бар једном од четири меродавна критеријума који се дефинишу у републичком оперативном плану.

На водама II реда, редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни и регулациони водни објекти, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.

Ванредна одбрана од поплава се проглашава и изван угрожених подручја која нису штићена, у циљу заштите људских живота, материјалних добара и инфраструктуре, услед неповољних хидролошких и метеоролошких услова.

б) Проглашење и укидање одбране од поплава

Одбрану од поплава од спољних вода и нагомилавања леда на водама I реда по фазама проглашава и укида наредбом руководиоца на водном подручју, на предлог секторског руководиоца и/или помоћника руководиоца, а у складу са условима и критеријумима утврђеним републичким оперативним планом.

Секторски руководиоца и/или помоћник руководиоца је дужан да обавести руководиоца на водном подручју о стању заштитних водних објеката.

Руководилац за хидролошке прогнозе о хидролошким и метеоролошким условима, који би захтевали проглашење одбране од поплава од спољних вода и нагомилавања леда на водама I реда пре достизања критеријума утврђених републичким оперативним планом је дужан да обавести руководиоца на водном подручју.

Руководилац на водном подручју може да, на предлог свог помоћника или секторског руководиоца, на водама I реда прогласи поједину фазу одбране од поплава од спољних вода и нагомилавања леда и пре него што наступе критеријуми утврђени републичким оперативним планом, ако закључи да стање водних објеката и хидролошке и метеоролошке прилике то дозвољавају.

Одбрану од поплава од унутрашњих вода на хидромелиорационим системима за одводњавање у јавној својини, по фазама проглашава и укида наредбом, руководиоца на мелиорационом подручју, на предлог руководиоца хидромелиорационог система или помоћника руководиоца мелиорационог подручја, а у складу са условима и критеријумима утврђеним републичким оперативним планом.

Наредба о проглашењу и укидању одбране од поплава на водама I реда и системима заштите од унутрашњих вода у јавној својини, доставља се надлежном предузећу које спроводи одбрану од поплава, односно секторским руководиоцима, руководиоцима хидромелиорационих система, главним руководиоцима, главном координатору и координатору, Заводу и Оперативном центру сектора за ванредне ситуације који доставља надлежном штабу за ванредне ситуације. По потреби, надлежним органима суседних држава се доставља обавештење о спровођењу одбране од поплава.

Наредба из става 6. овог пододељка нарочито садржи: број, датум, час, водну јединицу, назив водотока, водни објекат из републичког оперативног плана, хидролошку станицу, водостај и/или критеријум за проглашење и фазу одбране од поплава.

Редовну, односно ванредну одбрану од поплава на водама II реда на којима се спроводи одбрана од поплава, проглашава и укида лице одређено локалним оперативним планом.

в) Потреба за проглашење ванредне ситуације

На водама I реда када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне критични водостај (водостај за који је заштитни систем димензионисан и изграђен) или критичну (најнижу) коту заштитног система који су утврђени у критеријумима за увођење мера одбране од поплава из републичког оперативног плана, а постоји опасност да најављена хидролошка ситуација знатно превазиђе услове ванредне одбране од поплава, тј очекује се даљи пораст водостаја или нагомилавања леда и појава ледених баријера, постоји потреба проглашења ванредне ситуације услед поплава од спољних вода, односно нагомилавања леда.

Када је испуњен један од услова по критеријумима из републичког оперативног плана, уз истовремено погоршање режима унутрашњих вода и постојање опасности од директног плављења насеља и инфраструктурних објеката, постоји потреба проглашења ванредне ситуације услед поплава од унутрашњих вода.

Уколико стање заштитних водних објеката и људски и материјални ресурси нису довољни за ефикасну одбрану од поплава, главни руководилац је у обавези да о потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава од спољних вода, односно нагомилавања леда или унутрашњих вода, обавести главног координатора, координатора, надлежни штаб за ванредне ситуације и надлежну службу, у складу са законом којим се уређује заштита и спасавање и ванредне ситуације.

О потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава на водама II реда на територији јединице локалне самоуправе, лице задужено локалним оперативним планом за одбрану од поплава обавештава надлежни штаб за ванредне ситуације и надлежну службу у складу са законом којим се уређује заштита и спасавање и ванредне ситуације.

7. Овлашћења и дужности лица која координирају одбрану од поплава

Главни координатор за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове:

1) прати спровођење одбране од поплава на територији Републике Србије у сарадњи са координатором и главним руководиоцима;

2) координира предузимање мера и радова у циљу интегралног спровођења одбране од поплава и синхронизације одбране од леда на територији Републике Србије;

3) организује, у случају потребе, међусобну помоћ јавних водопривредних предузећа;

4) координира у потребној мери, сарадњу са руководством одбране од поплаве суседних држава;

5) координира извршење међудржавних обавеза које се односе на одбрану од поплава са главним руководиоцима;

6) на предлог главног руководиоца, обавештава министра о потреби:

(1) извршења хитних интервенција у току одбране од поплава и хитних радова на отклањању штетних последица поплава на водним објектима и кориту за велику воду непосредно након спровођења одбране од поплава, за територију Републике Србије, осим територије аутономне покрајине,

(2) привремене забране друмског, железничког или водног саобраћаја у случају опасности од поплава.

Помоћник главног координатора за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове:

1) обједињује информације о спровођењу одбране од поплава на територији Републике Србије;

2) обједињује захтеве главних руководиоца о додатним потребама у људству, опреми и механизацији у циљу реализовања међусобне помоћи јавних водопривредних предузећа;

3) обједињује релевантне информације о одбрани од поплава из суседних држава;

4) извршава налоге главног координатора.

Координатор за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове:

1) прати спровођење одбране од поплава на територији за коју је надлежан у сарадњи са главним руководиоцем и главним координатором;

2) у сарадњи са главним координатором организује, по потреби, међусобну помоћ јавних водопривредних предузећа;

3) на предлог главног руководиоца, обавештава главног координатора о потреби извршења хитних радова на отклањању штетних последица поплава на водним објектима и кориту за велику воду непосредно након спровођења одбране од поплава, за територију аутономне покрајине.

Помоћник координатора за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове:

1) обједињује информације о спровођењу одбране од поплава на територији за коју је надлежан;

2) извршава налоге координатора.

Лице задужено за координацију одбране од поплава, одређено локалним оперативним планом, за територију јединице локалне самоуправе је, за време одбране од поплава на својој територији, дужно да непрекидно размењује информације од значаја за интегрално управљање одбраном од поплава на водама II реда са јавним водопривредним предузећем надлежним за спровођење одбране од поплава на водама I реда на територији јединице локалне самоуправе.

8. Дужности, одговорности и овлашћења лица која руководе одбраном од поплава и извештавање о спроведеној одбрани од поплава

а) Дужности, одговорности и овлашћења лица која руководе одбраном од поплава на водама I реда и системима за заштиту од штетног дејства од унутрашњих вода у јавној својини

Главни руководилац за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове:

1) организује:

(1) рад својих заменика,

(2) учешће свих субјеката из републичког оперативног плана током редовне и ванредне одбране од поплава,

(3) предузимање мера и радова у циљу интегралног спровођења одбране од поплава и синхронизације одбране од леда на територији за коју је надлежан,

(4) у случају потребе, међусобну помоћ предузећа која спроводе одбрану од поплава са водних подручја,

(5) израду обједињеног дневног билтена о спровођењу одбране од поплава за спољне воде и лед и за унутрашње воде и његово свакодневно достављање координатору, главном координатору, Оперативном центру сектора за ванредне ситуације и надлежној служби, у складу са прописима којима се уређују ванредне ситуације, до 12.00 часова,

(6) извршење међудржавних обавеза које се односе на одбрану од поплава;

2) на предлог руководиоца на водном подручју издаје налог:

(1) о пробијању насипа и контролисаном плављењу и о томе обавештава главног координатора, координатора, главне руководиоце суседних водних подручја, надлежни штаб за ванредне ситуације и надлежну службу, у складу са законом којим се уређују ванредне ситуације,

(2) за претпразњење акумулације ради прихватања и ублажавања таласа, односно погонске услове за испуштање воде у акумулације,

(3) за прилагођење режима рада акумулације у стању заштитних система ради спречавања њихових продора,

(4) за извођење интервентних радова у току одбране од поплава уколико је потребно;

3) обавештава:

(1) главног координатора, односно координатора о хитним интервенцијама у току одбране од поплава и хитним радовима на отклањању штетних последица поплава на водним објектима и кориту за велику воду, непосредно након спровођења одбране од поплава,

(2) координатора и главног координатора о додатним потребама у људству, опреми и механизацији у циљу обезбеђивања помоћи другог јавног водопривредног предузећа,

(3) координатора, главног координатора и надлежни штаб за ванредне ситуације и надлежну службу, у складу са законом којим се уређује заштита и спасавање и ванредне ситуације, о потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава,

(4) јавност о спровођењу одбране од поплава на територији за коју је надлежан;

4) сарађује, у потребној мери, са:

(1) главним руководиоцем на територији са којом се граничи територија за коју је надлежан,

(2) руководством одбране од поплава суседних држава;

5) предлаже координатору и главном координатору привремену забрану друмског, железничког или водног саобраћаја у случају опасности од поплава;

6) одређује стручна лица која ће бити укључена на ледоломце у складу са републичким оперативним планом;

7) обезбеђује сарадњу са надлежним органом задуженим за минирање леда у складу са овим и републичким оперативним планом.

Руководилац на водном подручју за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава главног руководиоца:

1) организује рад својих помоћника, секторских руководиоца и руководиоца других предузећа која учествују у одбрани од поплава на водном подручју;

2) анализира хидролошке и метеоролошке податке и прогнозе и кретања водостаја и ледених појава;

3) проглашава и укида одбрану од поплава од спољних вода и леда по фазама у складу са критеријумима утврђених овим и републичким оперативним планом, на предлог својих помоћника, односно секторских руководиоца;

4) издаје налог за предузимање мера и радова на одбрани од поплава од спољних вода и леда и хитних радова на заштитним објектима током одбране од поплава на предлог својих помоћника, односно секторских руководиоца и врши контролу њиховог спровођења;

5) предлаже хитне интервенције у току одбране од поплава и хитне радове на отклањању штетних последица поплава на заштитним објектима и кориту за велику воду, непосредно након спровођења одбране од поплава;

6) предлаже:

(1) ангажовање специјализованог правног лица, на основу обавештења својих помоћника о потреби за његовим ангажовањем,

(2) пробијање насипа и контролисано плављење,

(3) прилагођење режима рада акумулације стању заштитних објеката ради спречавања њиховог продора;

7) анализира режим рада акумулације у функцији одбране од поплава и предлаже њено предпразњење ради прихватања и ублажавања поплавног таласа, односно погонске услове за испуштање воде из акумулације, ако се на основу прогноза завода о метеоролошкој и хидролошкој ситуацији утврди да је таква мера неопходна за спровођење одбране од поплава на подручју под утицајем акумулације, или због потреба одбране од леда;

8) обавештава о потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава спољних вода и/или нагомилавања леда на водном подручју, односно његовом делу;

9) организује израду билтена о спровођењу одбране од поплава од спољних вода и леда на водном подручју;

10) сарађује, по потреби, са органима за одбрану од поплава суседних држава;

11) организује извршење обавеза из заједничког правилника, усвојеним са суседном државом, за одбрану од поплава на водотоку који чини државну границу или је њоме пресечен;

12) спроводи налоге главног руководиоца.

Билтен нарочито садржи: број, датум, преглед хидролошких података где су достигнути критеријуми за одбрану од поплава, преглед водних јединица, сектора и водних објеката на којима се спроводи одговарајућа фаза одбране од поплава, тенденцију водостаја и предузете мере и радове.

Помоћник руководиоца на водном подручју за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на водном подручју:

1) прати и анализира хидролошке и метеоролошке податке и прогнозе и кретање водостаја и ледених појава;

2) припрема наредбу о проглашењу, односно укидању одбране од поплава од спољних вода и леда по фазама у складу са условима и критеријумима утврђеним овим и републичким оперативним планом, на предлог секторског руководиоца;

3) анализира извештаје секторских руководиоца о току одбране од поплава, стању заштитних објеката и ефектима предузетих мера и организује извршење мера и радова на одбрани од поплава и хитних радова на заштитним објектима током одбране од поплава по налогу руководиоца на водном подручју;

4) припрема:

(1) предлог хитних радова на отклањању штетних последица поплава на заштитним објектима и кориту за велику воду непосредно након спровођења одбране од поплава,

(2) елементе за сарадњу са органима за одбрану од поплава суседних држава,

(3) извршење обавеза из заједничког правилника усвојеним са суседном државом, за одбрану од поплава на водотоку који чини државну границу или је њоме пресечен;

5) обавештава руководиоца на водном подручју о потреби за ангажовањем специјализованих предузећа и по налогу главног руководиоца, даје задатке специјализованим предузећима за извршење хитних радова током одбране од поплава и врши контролу извршења;

6) организује вођење дневника одбране од поплава и доставу података за дневни билтен о спровођењу одбране од поплава од спољних вода и леда на делу водног подручја за који је надлежан и доставља податке за дневни билтен о спровођењу одбране од поплава до 10.00 часова;

7) обавештава о потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава од спољних вода и/или нагомилавања леда на делу водног подручја за који је надлежан;

8) извршава налоге руководиоца на водном подручју.

Помоћник руководиоца на водном подручју за бране за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на водном подручју:

1) прати и анализира хидролошке и метеоролошке податке и прогнозе и режим рада акумулације у складу са упутствима за евакуацију великих вода;

2) предлаже проглашење, односно укидање одбране од поплава на брани по фазама у складу са условима и критеријумима утврђеним овим и републичким оперативним планом;

3) сагледава могућности предпразњења акумулације ради прихватања и ублажавања поплавног таласа, односно погонске услове за испуштање воде из акумулације, као и могућности прилагођења режима рада акумулације стању заштитних објеката ради спречавања њиховог продора;

4) прати стање објеката и опреме на брани и организује извршење мера и радова на одбрани од поплава и хитних радова на отклањању уочених оштећења и недостатака по налогу руководиоца на водном подручју;

5) у случају хаварије на објектима и/или опреми на брани или других околности које условљавају потребу проглашења ванредне ситуације, одмах о томе обавештава руководиоца на водном подручју;

6) организује вођење дневника одбране од поплава на брани и доставу података за дневни билтен о спровођењу одбране од поплава до 10.00 часова;

7) извршава налоге руководиоца на водном подручју.

Помоћник руководиоца за ангажовање специјализованог правног лица, механизације, опреме и материјала за одбрану од поплава за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на водном подручју, односно његовог заменика:

1) предлаже руководиоцима за ангажовање одбране од поплава на водном подручју оптимални распоред и динамику допремања механизације, опреме и материјала на одређене локалитете, на основу обавештења руководиоца одбране, и датих предлога о потребама за ефикасну одбрану;

2) на предлог руководиоца на водном подручју, по налогу главног руководиоца, обезбеђује ангажовање специјализованог правног лица на локалитету на коме је то потребно;

3) доставља информације о налозима и извршеним активностима у току и након спроведене одбране;

4) након спроведене одбране ажурира стање утрошених средстава и припрема план попуне у циљу спремности за нови поплазни догађај.

Секторски руководиоца за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на водном подручју, односно његовог помоћника:

1) организује рад деоничних руководиоца;

2) прати хидролошке и метеоролошке податке и прогнозе и кретање водостаја и ледених појава на свом сектору;

3) предлаже проглашење, односно укидање одбране од поплава од спољних вода и леда по фазама, у складу са условима и критеријумима утврђеним овим и републичким планом;

4) прати и анализира стање и сигурност заштитних објеката, предлаже и по налогу руководиоца на водном подручју, односно његовог помоћника, предузима мере и радове на одбрани од поплава и хитне радове на заштитним водним објектима током одбране од поплава;

5) даје налоге правним и физичким лицима чији се објекти налазе у заштитном водном објекту или на водном земљишту да предузимају мере и радове заштите на својим објектима;

6) извршава обавезе из заједничког правилника, усвојеним са суседном државом, за одбрану од поплава на водотоку који чини државну границу или је њоме пресечен;

7) на основу дневника одбране од поплава деоничних руководиоца извештава о току спровођења одбране од поплава, стању заштитних објеката и предузетим мерама и њиховим ефектима и доставља податке за дневни билтен о спровођењу одбране од поплава до 8.00 часова;

8) спроводи налоге претпостављених руководиоца.

Деонични руководиоца за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава секторског руководиоца:

1) организује и контролише рад хидротехничког радника на насипу (чувар насипа) и помоћних хидротехничких радника на насипу (помоћник чувара);

2) прати водостаје и ледене појаве на својој деоници;

3) осматра и контролише заштитне водне објекте, уочене појаве лично прегледа, региструје и са расположивим људством предузима потребне мере;

4) предлаже извођење хитних радова током одбране од поплава, уколико процени да је појава опасна по сигурност заштитног водног објекта и да је присутан ризик од плављења штићеног подручја;

5) води дневник одбране од поплава и релевантне информације о спровођењу одбране од поплава свакодневно доставља до 7.00 часова,

6) спроводи налоге претпостављених руководиоца.

Хидротехнички радник на насипу (чувар насипа) за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава деоничног руководиоца:

1) у одређено време читава водостаје на мерним местима;

2) обилази заштитне водне објекте на својој деоници, осматра промене на њима и обележава слаба места;

3) учествује у извршењу мера и радова на одбрани од поплава и хитних радова на заштитним водним објектима током одбране од поплава;

4) даје упутства и контролише рад помоћних хидротехничких радника на насипу (помоћних чувара);

5) води дневник рада у који бележи све појаве и мере које је предузео и свакодневно га доставља до 6.30 часова;

6) извршава налоге претпостављених руководиоца.

Руководилац на мелиорационом подручју за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава главног руководиоца:

1) организује рад својих помоћника, руководиоца хидромелиорационог система и руководиоца других предузећа која учествују у одбрани од поплава на мелиорационом подручју;

2) анализира метеоролошке и агрометеоролошке податке и прогнозе, кретање водостаја, засићеност земљишта, поплаване површине и размере поплаве;

3) проглашава и укида одбрану од поплава од унутрашњих вода по фазама у складу са условима и критеријумима утврђеним овим и републичким оперативним планом, на предлог својих помоћника, односно руководиоца хидромелиорационих система;

4) издаје налог за предузимање мера и радова на одбрани од поплава од унутрашњих вода и хитних радова на објектима и/или опреми хидромелиорационих система током одбране од поплава на предлог својих помоћника, односно руководиоца хидромелиорационог система и врши контролу њиховог спровођења;

5) предлаже хитне радове на отклањању штетних последица поплава на објектима за одводњавање непосредно након спровођења одбране од поплава;

6) обавештава о потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава од унутрашњих вода на мелиорационом подручју, односно његовом делу;

7) организује израду дневног билтена о спровођењу одбране од поплава од унутрашњих вода на мелиорационом подручју;

8) сарађује, у потребној мери, са органима за одбрану од поплава суседних држава;

9) организује извршење обавеза из заједничког правилника, усвојеним са суседним државама за одбрану од поплава које се односе на унутрашње воде које чине државну границу или је њоме пресечена;

10) спроводи налоге главног руководиоца.

Помоћник руководиоца на мелиорационом подручју за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на мелиорационом подручју:

1) прати и анализира метеоролошке и агрометеоролошке податке и прогнозе, кретање водостаја, zasiћеност земљишта, поплављене површине и размере поплаве;

2) припрема наредбу о проглашењу, односно укидању одбране од поплава од унутрашњих вода по фазама у складу са условима и критеријумима утврђеним овим и републичким оперативним планом, на предлог руководиоца хидромелиорационих система;

3) анализира извештаје руководиоца хидромелиорационих система у току одбране од поплава, стању објеката хидромелиорационог система и ефектима предузетих мера и организује извршење мера и радова на одбрани од поплава и хитних радова на објектима хидромелиорационих система током одбране од поплава по налогу руководиоца на мелиорационом подручју;

4) припрема предлог хитних радова на отклањању штетних последица поплава на објектима за одводњавање непосредно након спровођења одбране од поплава;

5) обавештава о потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава од унутрашњих вода на делу мелиорационог подручја за које је надлежан;

6) организује вођење дневника одбране од поплава и доставу података за дневни билтен о спровођењу одбране од поплава од унутрашњих вода на делу мелиорационог подручја за који је надлежан;

7) припрема елементе за сарадњу са органима за одбрану од поплава суседних држава;

8) припрема извршење обавеза из заједничких правилника усвојених са суседним државама за одбрану од поплава које се односе на унутрашње воде који чине државну границу или је њоме пресечена;

9) извршава налоге руководиоца на мелиорационом подручју.

Помоћник руководиоца на мелиорационом подручју за хидромашинску опрему за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на мелиорационом подручју:

1) прати, анализира и координира рад црпних станица и прати стање хидромашинске опреме;

2) организује, по потреби, ангажовање покретних црпних агрегата и извршење хитних радова на опреми по налогу руководиоца на мелиорационом подручју;

3) извршава налоге руководиоца на мелиорационом подручју.

Руководилац хидромелиорационог система за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца на мелиорационом подручју, односно његовог помоћника:

1) организује рад особља на хидромелиорационом систему;

2) прати и анализира метеоролошке и агрометеоролошке податке и прогнозе, кретање водостаја и zasiћеност земљишта и процењује поплављене површине и размере поплаве;

3) предлаже проглашење, односно укидање одбране од поплава од унутрашњих вода по фазама у складу са условима и критеријумима утврђеним овим и републичким оперативним планом;

4) прати и анализира стање и сигурност објеката хидромелиорационог система, предлаже и по налогу руководиоца на мелиорационом подручју, односно његовог помоћника предузима мере и радове на одбрани од поплава и хитне радове на објектима хидромелиорационог система током одбране од поплава;

5) усклађује рад стабилних црпних станица за одводњавање са водостајима у реципијенту и укључивање у рад покретних црпних станица;

6) обавештава правна и физичка лица чији се објекти налазе на водном земљишту о обавези предузимања мера заштите на својим објектима;

7) на основу дневника рада радника на хидромелиорационом систему извештава о току спровођења одбране од поплава, стању објеката хидромелиорационог система и предузетим мерама и њиховим ефектима и

доставља податке за дневни билтен о спровођењу одбране од поплава до 8.00 часова;

8) спроводи налоге претпостављених руководиоца.

Радник на хидромелиорационом систему (руковалац на евакуационом објекту, хидрограђевински радник, помоћни радник на чишћењу решетки) за време одбране од поплава врши нарочито следеће послове и о томе обавештава руководиоца хидромелиорационог система:

1) читава и бележи податке о падавинама, водостајима, подземним водама и превлаженим, угроженим и поплавленим површинама;

2) обилази каналску мрежу, прати стање и запажања уписује у дневник рада;

3) ставља у погон и контролише рад пумпе, хидромашинске опреме и осталих уређаја у постројењу, у току погона врши чишћење решетки на црпилишту и помаже при раду црпних станица, обезбеђује нормално течение воде, рукује уставама и чисти пропусте;

4) води дневник рада, у који бележи све појаве и мере које је предузео и свакодневно га доставља руководиоцу на хидромелиорационом систему до 7.00 часова;

5) извршава налоге претпостављених руководиоца.

Лице задужено за евиденцију података о поплавним догађајима на водама I реда и/или системима за одводњавање у јавној својини, дужно је да по завршетку одбране од поплава, прикупи и евидентира податке о протеклој поплави у складу са прописима који регулишу израду прелиминарне процене ризика од поплава.

Лице задужено локалним оперативним планом дужно је да евидентира податке о свим поплавним догађајима на водама II реда и да их достави надлежном јавном водопривредном предузећу у складу са прописима који регулишу израду прелиминарне процене ризика од поплава.

Руководилац за хидролошке прогнозе, за време одбране од поплава и леда, врши нарочито следеће послове:

1) координира рад хидролошке и метеоролошке службе у вези одбране од поплава и леда;

2) доставља извештаје о хидролошким и метеоролошким појавама у току одбране од поплава и леда до 8.30 часова, као и хидролошке и метеоролошке прогнозе и упозорења до 11.30 часова, главном координатору, координатору, главном руководиоцу, руководиоцу на водном подручју, Оперативном центру сектора за ванредне ситуације, органу надлежном за ванредне ситуације и, по потреби, надлежној управи Министарства одбране, у складу са републичким оперативним планом;

3) организује ванредна осматрања и мерења водостоја, протицаја воде, наноса и ледених појава у профилима хидролошких станица Завода и достављање ванредних хидролошких информација.

Лице које несавесно или нестручно обавља поверене послове у одбрани од поплава, или ако његово присуство на други начин штетно утиче на спровођење одбране од поплава, биће удаљено у најкраћем року са дужности на спровођењу одбране од поплава. Руководиоци одбране од поплава могу удаљити свако лице са дужности у одбрани од поплава.

Руководилац који је сменио са дужности поједина лица, дужан је да на њихово место одмах постави друго лице за време трајања одбране од поплава и о томе обавести претпостављеног руководиоца.

б) Извештавање о спроведеној одбрани од поплава

Лица која руководе одбране од поплава су дужна да поднесе извештај о протеклој одбрани од поплава, и то:

1) деонични руководиоца секторском руководиоцу у року од десет дана од дана завршетка одбране од поплава;

2) секторски руководиоца руководиоцу на водном подручју, односно његовом помоћнику у року од 20 дана од дана завршетка одбране од поплава;

3) руководиоца хидромелиорационог система руководиоцу на мелиорационом подручју, односно његовом помоћнику у року од 20 дана од дана завршетка одбране од поплава;

4) руководиоца на водном, односно мелиорационом подручју главном руководиоцу у року од два месеца од дана завршетка одбране од поплава;

5) главни руководиоца главном координатору и координатору у року од два и по месеца од дана завршетка одбране од поплава.

9. Дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у спровођењу одбране од поплава, хитним интервенцијама и радовима

У току трајања одбране од поплава, у складу са општим планом и републичким оперативним планом, јавно водопривредно предузеће, територијално надлежна и специјализована правна лица, предузећа ангажована за одбрану од леда, Завод, правно лице за истражне радове и анализе и други субјекти дужни су да, у оквиру својих надлежности и одговорности, обезбеде благовремено ангажовање расположивих капацитета и кадрова у организацији и спровођењу оперативних мера одбране од поплава, у циљу спречавања плавлена поплавних подручја, заштите људских живота, критичне инфраструктуре, материјалних добара и животне средине, као и мера за отклањање последица поплава на заштитним системима и поплавленим подручјима.

а) Јавно водопривредно предузеће и територијално надлежно предузеће

У току трајања одбране од поплава, јавно водопривредно предузећа дужно је да, ангажовањем територијално надлежног предузећа, у складу са републичким оперативним планом:

- 1) обезбеди кадровску способност за стручно и ефикасно свакодневно обављање послова у одбрани од поплава, и то: током редовне одбране од поплава за осматрање и праћење кретања водостаја и леда, појава и стања заштитних система, а током ванредне одбране од поплава за непрекидно осматрање и праћење кретања водостаја и леда, појава и стања заштитних система, а по потреби, за интервенције и хитне радове;
- 2) у редовној одбрани од поплава од спољних вода обезбеди свакодневно осмочасовно дежурство руководећег особља из републичког оперативног плана, као и дежурство хидротехничких радника (чуварске службе), у току радног времена;
- 3) у ванредној одбрани од поплава од спољних вода обезбеди особље за дежурство у трајању од 24 часа (две смене по 12 часова или три смене по 8 часова);
- 4) у редовној одбрани од поплава од унутрашњих вода организује рад у времену од 6.00 до 18.00 часова (једна смена), а на црпним станицама у времену од 0.00 до 24.00 часа (две смене по 12 часова);
- 5) у ванредној одбрани од поплава од унутрашњих вода и на црпним станицама организује рад у времену од 0.00 до 24.00 часа (две смене по 12 часова);
- 6) у редовној одбрани од леда обезбеди свакодневно дежурство од 8.00 до 12.00 часова;
- 7) у ванредној одбрани од леда обезбеди свакодневно дежурство, по правилу од 8.00 до 18.00, односно од 0.00 до 24.00 часа, кад долази до нагомилавања леда и потребе за интервенцијама;
- 8) обезбеди потребне капацитете црпних станица, механизације и превозних средстава;
- 9) организује и обезбеди читавање водостаја на локалним водомерима и другим мерним местима;
- 10) организује и обезбеди осматрање и благовремено обавештавање надлежних руководиоца одбране од поплава о кретању водостаја, о стању и кретању леда, о стању водних објеката и о променама на водном земљишту, као и евидентирање у дневник одбране од поплава свих уочених појава од значаја за одбрану од поплава;
- 11) организује предузимање потребних мера, интервенција и хитних радова;
- 12) својим стручним особљем и опремом учествује у спровођењу одбране од поплава на другим водним, односно мелиорационим подручјима када је то потребно, ако истовремено не спроводи одбрану од поплава на свом сектору, односно хидромелиорационом систему;
- 13) омогући сарадњу са надлежним штабовима за ванредне ситуације и другим надлежним институцијама;
- 14) по потреби и по захтеву надлежних органа за ванредне ситуације, издаје налоге за ангажовање предузећа из републичког оперативног плана на отклањању последица поплавног таласа, сагласно расположивим капацитетима (радна снага, механизација, опрема и материјали).

б) Правно лице задужено за хитне истражне радове и анализе

У току одбране од поплава, по налогу главног руководиоца одбране, правно лице за хитне истражне радове и анализе, извршава следеће активности:

- 1) прикупља податке о актуелној хидролошкој ситуацији на одређеном водотоку и на основу расположивих хидролошко-хидрауличких модела, доставља јавном водопривредном предузећу податке о очекиваним нивоима, протицајима и трајању поплавног таласа, у циљу организације одбране од поплава;
- 2) са лицем задуженим за евиденцију поплавних догађаја, организује прикупљање података о поплавном таласу (геодетско снимање трагова великих вода) неопходних за хидролошко-хидрауличке анализе, уз сагласност заменика главног руководиоца;
- 3) израђује експертизе поплавних догађаја, спроводи хидролошке, хидрауличке, хидродинамичке, филтрационе и статичке анализе, анализе оштећења заштитних водних објеката, предлаже техничка решења хитних радова за отклањање штетних последица поплавног таласа и техничка решења за унапређење заштите од поплава.

в) Завод

Завод је у складу са својим делокругом рада, у току трајања одбране од поплава и леда, дужан да главном координатору, координатору, главном руководиоцу, руководиоцу на водном подручју, Оперативном центру сектора за ванредне ситуације, органу државне управе надлежном за ванредне ситуације и, по потреби, надлежној управи Министарства одбране:

- 1) свакодневно до 8.30 часова доставља хидролошке и метеоролошке извештаје са станица дефинисаних републичким оперативним планом;
- 2) обезбеди прогнозе водостаја за дефинисане водомерне станице на водном подручју где се врши одбрана од поплава свакодневно до 11.30 часова;
- 3) стави на располагање прогнозе водостаја и протицаја, које са територије других држава обезбеђује кроз међународну размену хидролошких информација;
- 4) доставља метеоролошке прогнозе дневних температура ваздуха и падавина за водно подручје на којем се врши одбрана од поплава и леда и прогнозу леда за Дунав, Саву, Тису, Мораву и Тамиш, свакодневно, за седам дана, а по потреби и оријентациону месечну прогнозу;
- 5) по проласку таласа великих вода изврши анализу хидролошких и метеоролошких услова који су проузроковали регистровани режим на водотоку, коју ће у виду извештаја доставити главном координатору, главном руководиоцу и руководиоцу на водном подручју, најкасније 30 дана по завршетку одбране од поплава на Дунаву, Тиси, Сави и Великој Морави, а за остале водотокове најкасније 50 дана по завршетку одбране од поплава;
- 6) до 1. маја текуће године поднесе главном координатору, Главном руководиоцу и руководиоцу на водном подручју извештај о условима формирања леда и о леденим појавама у току протекле зиме. Исту обавезу имају и друга предузећа ангажована за праћење и осматрања леда.

г) Власници односно корисници објеката на водном земљишту

Власници односно корисници објеката чији се објекти налазе у/на заштитним водним објектима, у њиховој зони или на водном земљишту, дужни су да спроводе одбрану од поплава, предузимају мере и радове на њима и евакуишу воду са поплавних подручја својим средствима и о свом трошку.

д) Власници односно корисници земљишта на поплавном подручју

Власници односно корисници земљишта дужни су да, поред примене агротехничких мера којима се доприноси бржем одвођењу вода са угрожених подручја (нарочито за тешка земљишта), као превентивних мера заштите од поплава од унутрашњих вода, спроводе шлицовање на њивама ради одвођења воде из депресија.

Није дозвољено спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао променити постојећи водни режим на водним објектима и околном земљишту.

На градилиштима у зони заштитних објеката која могу негативно утицати на сигурност спровођења мера одбране од поплава, инвеститор тих радова дужан је да непосредно или путем извођача радова извршава и спроводи све мере које главни руководилац или други надлежни руководилац одбране од поплава нареди, како у време одбране од поплава тако и ван спровођења одбране од поплава.

ђ) Корисници основних средстава у зони водотока и корисници пловних објеката

Ако велике воде или ледене масе угрожавају мостове, прелазе преко водотока, водне, пловне и друге објекте и постројења, мере за отклањање те опасности предузимају корисници чија су основна средства ти објекти, у складу са овим и републичким оперативним планом, својим оперативним плановима и наређењима руководиоца одбране од поплава.

е) Корисници брана и акумулација

Правна лица која користе бране са акумулационим и ретензионим басенима, дужна су да их одржавају и користе на начин којим се обезбеђује прихватање поплавних таласа, односно да ускладе одржавање успора захтевима одбране од поплава, као и да током одбране од поплава свакодневно региструју водостаје, протицаје и појаве леда и до 8.00 часова о томе извештавају надлежно јавно водопривредно предузеће, Завод и лице одређено републичким оперативним планом.

У случају нагомилавања леда у акумулацијама, правна лица која управљају тим објектима дужна су да сниже ниво воде до минималног прописаног нивоа (приближавање природном режиму) и предузму друге мере ради спречавања формирања ледених баријера.

ж) Остали субјекти

Сви други субјекти који су у републичком оперативном плану укључени за одређене специфичне активности везане за спровођење одбране од поплава, дужни су да их извршавају стручно и у складу са прописима.